

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **maloletého B. D.**, zastúpeného matkou Ing. K. D., bývajúcou v R., zastúpenou Advokátskou kanceláriou MARCEL BIZNÁR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 31, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Marcel Biznár, proti odporkyni **Univerzitetnej nemocnici Bratislava**, so sídlom v Bratislave, Pažitkova 4, IČO: 31 813 861, o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 12 C 32/2009, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2015 sp.zn. 2 Co 416/2013, 2 Co 417/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Odporkyňa je povinná nahradiť navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania 1 866,22 € na účet Advokátskej kancelárie MARCEL BIZNÁR, s.r.o. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 19. apríla 2013 č.k. 12 C 32/2009-251 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 249 472,21 €, trovy konania 174,36 € a trovy právneho zastúpenia 6 265,03 € k rukám právneho zástupcu, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporkyni uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok 14 968 € a trovy štátu 21,20 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ, po čiastočnom späťvzatí návrhu a zmene petitu, sa domáhal voči odporkyni (poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti) náhrady škody na zdraví vzniknutej v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti pri pôrode 4. júla 2004 (vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v Bratislave, pracovisko Kramáre), a to titulom 50 násobného zvýšenia bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vyčísleného znalcom z odboru zdravotníctvo

a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia (MUDr. Petrom Gémešom) v znaleckom posudku č. 2/2009 a znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie pediatria (MUDr. Zuzanou Stanovičovou) v znaleckom posudku č. 19/2012 podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. V prvom rade sa zaoberal námietkou premlčania vznesenou odporkyňou a v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je viazaný, dospel k záveru o jej nedôvodnosti. Za rozhodujúci deň začatie plynutia premlčacej doby treba považovať deň 19. januára 2007, kedy bolo matke maloletého navrhovateľa doručené konečné stanovisko Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a návrh bol podaný 19. januára 2009, teda včas pred uplynutím subjektívnej premlčacej doby (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Následne skúmal uvedené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420a Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním mal preukázaný vznik škody na zdraví navrhovateľa pri pôrode, príčinnú súvislosť medzi takto vzniknutou škodou a prevádzkovou činnosťou odporkyne a výšku škody. Následne preto skúmal existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. pre zvýšenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, a to u každého z týchto nárokov samostatne. Rozobral pojem „dôvody hodné osobitného zreteľa“, ktorý nie je v právnych predpisoch definovaný, z hľadiska záverov súdnej praxe. Pokiaľ sa týka bolestného, poukázal na dôvody, pre ktoré sa navrhovateľ domáhal 50 násobného zvýšenia bodového ohodnotenia, ktoré nepovažoval za opodstatnené, t.j. za dôvody hodné osobitného zreteľa. Z konkrétne uvedených dôvodov priznal navrhovateľovi bolestné len vo výške 260 bodov, t.j. 517,82 € (15 600 Sk) a návrh na mimoriadne zvýšenie bolestného na 50 násobok bodového ohodnotenia zamietol. Ďalej poukázal na dôvody, pre ktoré sa navrhovateľ domáhal aj 50 násobného zvýšenia bodového ohodnotenia (vyčísleného uvedeným znalcom) sťaženia spoločenského uplatnenia. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že v dnešnej dobe je navrhovateľ dieťaťom s ťažkým zdravotným postihnutím, nie je schopný samostatnej chôdze, jeho chôdza je nestabilná, asistovaná pomocou ďalšej osoby, má aj poruchu reči (sťaženej reči), viazne jemná motorika v rukách a tým aj sebaobslužné činnosti. Je odkázaný na trvalú 24 hodinovú starostlivosť druhou osobou pre konštatované obmedzenia. Prosperita ďalšieho vývoja je diskutabilná, nepredpokladá výraznejšie zlepšenie stavu v uvedených oblastiach, v období rastu budú pravdepodobne nutné korekčné operácie na dolných končatinách, liečba bude doživotná s možnými komplikáciami, ktoré ho ohrozujú na živote a musí byť pod neustálym neurologickým dohľadom. Na základe týchto skutočností dospel súd k záveru, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a navrhované 50 násobné zvýšenie považoval za primerané. Vychádzal pritom z úvahy, že

plnohodnotný život človeka predstavuje 100 %, skladá sa z pracovného života, rodinného života, spoločensko-kultúrneho, záujmového života, ktoré sú pre plnohodnotný život človeka rovnocenné. Navrhovateľ bol v dôsledku preukázanej nesprávnej zdravotnej starostlivosti pri pôrode poškodený na zdraví v takom rozsahu, že prišiel o šancu viesť plnohodnotný život, je a doživotne aj bude vyradený z plnohodnotného života v každej jeho oblasti. Bude obmedzený pri voľbe povolania, pri sebarealizácii a sebavzdelávaní podľa názoru súdu v rozsahu 50 %, ktoré mu preto kompenzoval priznaním zvýšenia bodového ohodnotenia vyčísleného uvedeným znaleckým posudkom. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., o trovách štátu podľa § 148 O.s.p. a o súdnom poplatku podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (položka 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov).

Okresný súd Bratislava I uznesením z 1. júla 2013 č.k. 12 C 32/2009-271 uložil odporčkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 14 968 € podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporckyne rozsudkom z 21. októbra 2015 sp.zn. 2 Co 416/2013, 2 Co 417/2013 rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcich výrokoch potvrdil. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Uznesenie súdu prvého stupňa z 1. júla 2013 (o súdnom poplatku) potvrdil. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok prvostupňového súdu je podľa jeho názoru vecne správny, stotožnil sa aj s jeho dôvodmi ako správnymi, preto rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku, okrem už v ňom uvedeného, považoval za potrebné ešte zdôrazniť ďalšie skutočnosti. Poukázal na znenie § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona č. 273/1994 Z.z o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta 2004. Konštatoval, že v danej veci správne súd prvého stupňa vyhodnotil splnenie podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody a správne aplikoval aj príslušný právny predpis, t.j. vyhlášku č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa aj správne vyhodnotil závery vyplývajúce z jednotlivých znaleckých posudkov a z vykonaného dokazovania vyplynul jednoznačný záver, že u navrhovateľa boli niekoľko hodín po pôrode zistené hypoxicko-ischmické zmeny,

ktoré vznikli následkom nedokrvenia mozgu kyslíkom, a teda navrhovateľovi bola diagnostikovaná detská mozgová obrna, ktorá vyvolala uvedené následky. Podrobne rozobral závery vyplývajúce zo znaleckých posudkov, vzťah príčinnej súvislosti vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci a vo vzťahu k záverom prvostupňového súdu. Dospel k záveru, že argumentácia odporkyne ohľadom neexistencie príčinnej súvislosti medzi poskytovaním zdravotnej starostlivosti a poškodením zdravia navrhovateľa neobstojí. V ďalšom sa zaoberal otázkou zisťovania potencionálnej genetickej príčiny, ktorá by mohla mať podľa názoru odporkyne za následok poškodenie zdravia navrhovateľa a uzavrel, že samotný priebeh tehotenstva matky navrhovateľa nenasvedčoval tomu, že by sa malo dieťa narodiť s akýmkoľvek poškodením, či už mentálnym alebo fyzickým. Zdôraznil, že informácie, uvádzané odporkyňou, mali uvedení znalci k dispozícii. Následne sa odvolací súd zaoberal posúdením výšky priznanej náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia. Rozobral, za akých podmienok môže súd postupovať podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. a otázku primeranosti náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď zvýšenie odškodnenia u oboch týchto nárokov treba posudzovať osobitne v súlade so súdnou praxou. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť, lebo dôvody uvádzané navrhovateľom boli dôvodmi určujúcimi rozsah samotného bolestného a nie dôvodmi pre jeho mimoriadne zvýšenie. Pokiaľ ide o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a jeho mimoriadne zvýšenie odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne aplikoval § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. Záver súdu prvého stupňa o naplnení predpokladov primeraného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa tohto ustanovenia je v súlade s vykonaným dokazovaním a jeho právnym vyhodnotením. S jeho závermi, ktoré nevybočili z medzí hľadísk stanovených zákonom a ktoré sú v súlade s pravidlami logického usudzovania, sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a v podrobnostiach odkázal na jeho správne dôvody, vedúce k zvýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na 50 násobok. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a vec napokon správne rozhodol aj po právnej stránke. Odporkyňa v odvolaní neuviedla žiadne také skutočnosti, vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by priviedli pre neho priaznivé rozhodnutie. Dôvody odvolania musí totiž odvolateľ aj odôvodniť skutočnými dôvodmi, čo sa ale v danej veci nestalo. Z obsahu spisu nevyplýva, že by v konaní pred súdom prvého stupňa nastala taká vada, ktorú odvolateľ ani netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať. Napadnutý rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce

z § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd považoval za správne aj rozhodnutie o trovách konania, o trovách právneho zastúpenia a o trovách štátu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil. Za správne považoval aj rozhodnutie prvostupňového súdu o súdnom poplatku. Poukázal na to, že v danej veci nejde o prípad vecného oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ktorý citoval. Konanie, v ktorom sa navrhovateľ domáhal priznania bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, resp. jeho mimoriadneho zvýšenia, nie je uvedeným konaním, keďže jeho predmetom je nárok, ktorý navrhovateľovi vyplýva z Občianskeho zákonníka a z vyhlášky č. 32/1965 Zb. V danej veci teda nejde o konanie týkajúce sa zdravotného poistenia, ale ide o konanie, v ktorom sa rieši nárok zo zodpovednosti za škodu na zdraví, v ktorom (iba) škodcom je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti. Odvolací súd uviedol, že nie každé konanie, v ktorom odporkyňa vystupuje ako účastník konania, je zo zákona vecne oslobodené od súdnych poplatkov, bez posúdenia nároku, ktorý je predmetom konania. V danej veci predmetom konania nebol nárok vyplývajúci zo zdravotného poistenia, ale nárok poškodeného na náhradu škody na zdraví v súvislosti s nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou. Nejde teda o konanie, ktoré je vecne oslobodené od súdnych poplatkov. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 a § 151 ods. 1, 5 O.s.p. Za správne vyhodnotil aj uznesenie o súdnom poplatku za podané odvolanie, poukázal pritom na argumentáciu týkajúcu sa vecného oslobodenia od súdneho poplatku, s ktorou sa vysporiadal v rámci odvolania vo veci samej. Zdôraznil, že predmetné konanie nie je vecne oslobodené od súdnych poplatkov (nejde o konanie vo veciach zdravotnej starostlivosti). Na doplnenie k argumentácii odporkyne poukázal na nález ÚS SR z 23. augusta 2006 sp.zn. III. ÚS 63/2006, zo záverov ktorého vyplýva, že pre vecné oslobodenie od súdnych poplatkov treba posúdiť charakter pohľadávky ako takej. Teda nebolo možné ich aplikovať v danej veci, ako uvádzala odporkyňa.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa. Navrhla ho spolu s rozsudkom okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Požiadala aj o odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. Namietala, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd sa v rozsudku len obmedzil na stotožnenie sa s odôvodnením rozsudku okresného súdu a tým, že sa rovnako, ako aj prvostupňový súd, nevysporiadal s jej argumentáciou a tvrdeniami. Uvedené robí podľa nej rozsudok krajského súdu nepreskúmateľným a nezrozumiteľným. Ďalej, že konanie

je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Následne podrobne opísala skutkový a právny stav danej veci, poukázala na odôvodnenosť dôvodov odvolania, uviedla dôvody, prečo upozornila na uvedené skutočnosti. Nesúhlasila so závermi uvedeného znaleckého posudku a uviedla z akých dôvodov. Dôkazy, na základe ktorých prvostupňový súd (a tiež odvolací súd) považoval príčinnú súvislosť medzi jej konaním a vznikom škody za preukázanú, považovala za nepostačujúce. Rozobrala dôvody, prečo považuje rozsudok odvolacieho súdu za nepreskúmateľný, prečo je konanie postihnuté tzv. inou vadou a v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci samej, ale aj rozhodnutie o súdnom poplatku.

Navrhovateľ mal za to, že dovolanie nie je dôvodné, a to na základe uvedených skutočností. Navrhol, aby ho dovolací súd odmietol a uložil odporčkyni povinnosť nahradiť mu trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p.

Dovoláním odporkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale potvrdzujúci vyhovujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchyliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie odporkyne proti potvrdzujúcemu (vyhovujúcemu) výroku rozsudku vo veci samej nie je podľa ustanovenia § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a/až c/, e/ a g/ O.s.p. odporkyňa nenamietala a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

Odporkyňa namietala, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto svojím postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dohovor“), porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04 .

Vadu konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. odporkyňa vyvodzovala z nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu.

Zákonné požiadavky na odôvodnenie rozsudkov vyplývajú z § 157 ods. 2 O.s.p. Jeho účelom je predovšetkým doložiť správnosť rozsudku, zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozsudku. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočnosti, ktoré mal preukázané a právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a to po skutkovej, ako aj právnej stránke.

V prejednávanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa („súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a vec napokon rozhodol správne aj po právnej stránke“). Podrobne sa vysporiadal aj s jednotlivými odvolacími námietkami, ktoré vyhodnotil z konkrétne uvedených dôvodov za nedôvodné. Vzhľadom na to sa v dôvodoch svojho rozhodnutia obmedzil na konštatovanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a jeho odôvodnenia, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil. Na zdôraznenie správnosti a presvedčivosti odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k námietkam odporkyne doplnil aj ďalšie dôvody, čo mu ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. tiež umožňuje.

Zo spisu pritom vyplýva, že prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol stanoviská procesných strán a ich argumentáciu, rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vychádzal, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil jasný, jednoznačný a presvedčivý právny záver o dôvodnosti návrhu vo vyhovujúcej časti. Teda odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa zrozumiteľne a podrobne objasňujúce (§ 157 ods. 2 O.s.p.) skutkový a právny základ rozhodnutia, a tým aj odvolacieho súdu, nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (pozri III. ÚS 115/2003).

V súvislosti s námietkou o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu ale treba uviesť, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Ako bolo uvedené zhora, odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvého stupňa, preto nebol dôvod na postup podľa druhej vety citovaného stanoviska.

Námietka odporkyne o nesprávnom prístupe súdov nižších stupňov k dokazovaniu nie je dôvodná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa nie je ani postupom, ktorým by mu súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999). Napokon súd prvého stupňa v odôvodnení uviedol dôvody, prečo nevyhovел návrhu odporkyne na vykonanie ním navrhnutých konkrétnych dôkazov, s ktorým rozhodnutím sa stotožnil aj odvolací súd.

Pokiaľ ide o námietku odporkyne spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne

domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Z obsahu dovolania odporkyne možno vyvodit' jej námietku, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. Dovolací súd poukazuje na to, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O.s.p. Pre tento záver svedčí i ustanovenie 243a ods. 2, veda druhá O.s.p., ktoré ustanovuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Z § 132 O.s.p. vyplýva, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O.s.p.). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Keď najvyšší súd nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov, preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

Pokiaľ odporkyňa namietala, že rozsudok v potvrdzujúcej vyhovujúcej časti spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci

prípustnosť dovolania. To isté sa týka aj tzv. inej vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Keďže v prejednávanvej veci dovolanie smeruje aj proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu o súdnom poplatku, ktoré má charakter uznesenia, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p. V zmysle platnej právnej úpravy je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, alebo ak rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1, písm. a/ a písm. b/ O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie o právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Teda z výslovného znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že dovolanie nie je prípustné proti uzneseniu o súdnych poplatkoch.

Prípustnosť dovolania odporkyne by prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žiadnu z týchto väd odporkyňa nenamietala a jej existenciu nezistil ani dovolací súd. Jej námietka sa týkala

nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke vecného oslobodenia od súdneho poplatku . Vo vzťahu k právnenému posúdeniu veci aj z hľadiska procesnej vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolací súd poukazuje na dôvody uvedené zhora.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti výrokom rozhodnutiu, proti ktorým nie je prípustné, odmietol.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. Neúspešnú odporkyňu zaviazal k povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania v konaní úspešnému navrhovateľovi. Tieto pozostávajú z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby – prevzatie veci, vyjadrenie k dovolaniu navrhovateľa z 3. februára 2016 (č.l. 327) á 924,53 € + paušálna náhrada hotových výdavkov 8,58 €, spolu 1 866,22 € (§ 10 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), ktoré je povinný navrhovateľ poukázať na účet právneho zástupcu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. marca 2016

JUDr. Oľga Trnková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

